

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vaste commissie voor OCenW uit de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 8341

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Uitvoerbaarheid wetswijziging
gastouderopvang

ons kenmerk
BAOZW/U201001415

datum
29 juni 2010

Geachte heer/mevrouw,

Op 30 juni 2010 spreekt uw Commissie met Minister Rouvoet over de wetswijziging gastouderopvang. In onze brief van 9 april jongstleden hebben wij onze zorg met betrekking tot de uitvoering van deze wetswijziging aan u geuit. Ook door GGD Nederland bent u per brief (d.d. 12 april 2010) geïnformeerd. Onze zorg richtte zich op het aantal gastouders in relatie tot het daarvoor beschikbaar gestelde budget voor toezicht en handhaving, de vertraging van oplevering van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) en de steeds veranderende procedures en uitleg van regelgeving.

In genoemde brief hebben wij aangegeven onze constructieve medewerking te blijven verlenen aan de ontwikkeling van scenario's om de uitvoering van de wettelijke taken, in relatie tot het toegekende budget, mogelijk te maken. Dit alles in de veronderstelling dat wij in een volgend bestuurlijk overleg met Minister Rouvoet definitieve, bestuurlijke, afspraken zouden maken.

Op 23 juni 2010 vond dit bestuurlijk overleg plaats. Tijdens dit overleg is gebleken dat overeenstemming niet kon worden bereikt. Dit zeer tot onze spijt, omdat gemeenten en GGD'en hinder blijven ondervinden doordat afspraken uitblijven.

Met deze brief willen wij nogmaals, mede namens GGD Nederland, onze zorg aan u kenbaar maken.

De raming dat er in totaal circa 55.000 gastouders te verwachten zijn, is nog steeds uitgangspunt voor de convenantpartijen en OCW én vormt de basis voor de scenario's. Om als vraagouder recht te hebben op kinderopvangtoeslag met terugwerkende kracht tot 1 januari 2010, dient het bemiddelende gastouderbureau vóór 1 september 2010 een aanvraag tot registratie in het LRK bij de gemeente te hebben gedaan. Dit is bepaald in de Wet kinderopvang.

Van het geraamde aantal van 55.000 gastouders is tot nu toe voor 1704 gastouders een verzoek tot registratie gedaan. Gemeenten en GGD'en worden dus kort vóór 1 september geconfronteerd met een groep van circa 53.000 gastouders waarvoor een verzoek tot registratie zal worden ingediend. De

gemeenten moeten, voordat een gastouder mag worden ingeschreven in het LRK, een besluit nemen op basis van een advies van de GGD. De Wet biedt gemeenten en GGD'en hiervoor een termijn van tien weken.

Om deze massale aantallen te verwerken is in het bestuurlijk overleg van 23 juni besloten dat er een splitsing komt in de 'toelatingstoets' voor registratie in het LRK.

De integrale toets bij gastouders bestaat uit een toets op documenten (deel A) en een meer kwalitatieve toets op locatie en pedagogisch handelen van de gastouder (deel B). Overeengekomen is dat in 2010 elke gastouder voor opname in het register in ieder geval op deel A wordt getoetst en dat de toets op deel B wordt verspreid over 2010 en 2011. Gemeenten en GGD'en hebben de beleidsvrijheid om te bepalen wanneer zij exact op deel B zullen toetsen.

Deze splitsing juichen wij toe omdat dit er voor zorgt dat gemeenten en GGD'en beter in staat worden gesteld het grote aantal gastouders te inspecteren en te registreren in het LRK.

Wij signaleren echter nog de volgende knelpunten voor gemeenten en GGD'en bij de uitvoering en financiering van de wettelijke taken.

Budget

De inmiddels toegekende extra eenmalige budgetten van € 10 miljoen op jaarbasis in de jaren 2010 en 2011 leveren op basis van de meest recente berekeningen een tekort op van € 5 miljoen. Met de toegekende middelen is bij gemeenten slechts budget voor inspectie en registratie van 40.000 gastouders op deel A (in 2010) en deel B (verdeeld over 2010 en 2011).

Voor 2012 en verder zijn we met het ministerie in overleg om het toezicht effectiever en passend binnen lagere budgetten te maken.

Minister Rouvoet heeft in het laatste bestuurlijk overleg aangegeven geen extra financiële ruimte te hebben en heeft daarom voorgesteld verder te versoberen: de gastouders die bij vraagouders thuis kinderen opvangen niet inspecteren op deel B.

De VNG en GGD Nederland vinden dit geen goed voorstel omdat er getornd wordt aan twee doelen van de wetswijziging, te weten kwaliteitsverbetering en vermindering van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Wij vinden dat het uiterste moet worden gedaan om de doelen van de Wet te waarborgen. Dit kan alleen indien het Rijk voldoende budget ter beschikking stelt voor toezicht en handhaving. VNG en GGD Nederland pleiten er daarom voor een eenmalige extra storting van € 5 miljoen in het gemeentefonds ten behoeve van met name een integrale uitvoering van de inspecties.

Daarom heeft de VNG dit punt geagendeerd voor het bestuurlijk overleg Financiële Verhoudingen van 8 juli aanstaande met de Minister van Financiën.

Vertraagde oplevering van het Landelijk Register Kinderopvang

Het LRK is veel later opengesteld voor de gebruikers, de gemeenten, dan eerder overeengekomen. In onze brief van 9 april 2010 gingen wij er van uit, op basis van het door OCW geaccordeerde implementatieplan, dat het LRK kon worden uitgerold in de periode van 1 mei tot oktober 2010. Door verschillende technische mankementen is het echter pas mogelijk om, naar verwachting, de laatste week juni gemeenten gefaseerd aan te sluiten op het LRK. Daarmee hebben de gemeenten voor de invoering aan het begin van het traject twee maanden verloren, die vanwege de eisen van de Belastingdienst (eind september moet het LRK ten behoeve van de voorlopige kinderopvangtoeslag 2011 gevuld zijn) aan het eind van het traject niet worden toegevoegd.

Dit legt dus een enorme druk op de realisatie van het implementatieplan, mede gelet op de komende vakantieperiode.

Nog steeds veranderende procedures en uitleg van regelgeving

In maart 2010 heeft de VNG het ministerie gevraagd naar de eventuele toepasselijkheid van de zogeheten Dienstenrichtlijn en de gevolgen daarvan in het kader van de uitvoering van de Wet. Pas recent, in de vergaderstukken voor het bestuurlijk overleg van 23 juni, is door OCW geantwoord dat de Dienstenrichtlijn inderdaad van toepassing is. Dit betekent in de praktijk dat, indien de gemeente niet tijdig (binnen 10 weken na aanvraag) beslist, de aanvraag van rechtswege wordt gehonoreerd (lex silencio positivo). Dit is een wijziging in de wetstoepassing met uitvoeringsconsequenties voor gemeenten.

Samenvattend: ten aanzien van de uitvoerbaarheid van de wetgeving hebben wij een aantal serieuze zorgpunten. Wij hopen hierover op korte termijn met de Minister, ten behoeve van een goede kwaliteit van de gastouderopvang, alsnog tot overeenstemming te komen.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten, mede namens GGD Nederland,

Mevrouw mr. S.E. Korthuis
lid directieraad